

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΤΜΗΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΜΑΘΗΜΑ: ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ
ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Δρ. ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΗ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα έχει ως σκοπό την αναλυτική εξέταση θεμάτων που σχετίζονται με τον προσδιορισμό, τη συγκέντρωση, την ανάλυση, την προετοιμασία και την παρουσίαση λογιστικών πληροφοριών κόστους ώστε να χρησιμοποιηθούν από τη διοίκηση μιας οικονομικής μονάδας για το σχεδιασμό, την αξιολόγηση και τον έλεγχο μέσα στα όρια της οικονομικής μονάδας και για την εξασφάλιση της κατάλληλης και λογικής χρήσης των διαθέσιμων πόρων. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με την έννοια του κόστους και των διακρίσεών του και την κατανόηση της χρήσης του στις βασικές λειτουργίες Διοίκησης. Επιπλέον παρουσιάζονται οι μέθοδοι κοστολόγησης που χρησιμοποιούν οι μεταποιητικές επιχειρήσεις και παρατίθενται εφαρμογές τους για την πληρέστερη κατανόησή τους από τους φοιτητές. Το μάθημα συζητά εναλλακτικές προσεγγίσεις κοστολόγησης όπως την κοστολόγηση κατά δραστηριότητες και τη σημασία της επιλογής κοστολογικής μεθόδου στην τιμολόγηση προϊόντων και υπηρεσιών. Το μάθημα προβάλλει μια ολιστική προσέγγιση στη Διοικητική Λογιστική παρουσιάζοντας τη χρήση εργαλείων για βραχυπρόθεσμες αποφάσεις (Ανάλυση Νεκρού σημείου/ προϋπολογισμοί) καθώς και τη σημασία της ανάλυσης απόδοσης μιας επιχείρησης.

Στόχοι και αποτελέσματα εκμάθησης

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Κατανοούν την έννοια του κόστους και τις διακρίσεις του και να ερμηνεύουν τις κατηγορίες του κόστους που χρησιμοποιούνται στη λήψη αποφάσεων
- Κατανοούν τη χρησιμότητα των διαφορετικών μεθόδων συγκέντρωσης του κόστους
- Εφαρμόζουν διαφορετικές μεθόδους συγκέντρωσης του κόστους
- Καταρτίζουν καταστάσεις κόστους

- Εντοπίζουν τις κυριότερες διαφορές μεταξύ Χρηματοοικονομικής και Διοικητικής Λογιστικής και να κατανοούν τον ουσιαστικό ρόλο της τελευταίας στην αποτελεσματική διοίκηση ενός οργανισμού.
- Κατανοούν τα τρία βασικά στοιχεία του κόστους παραγωγής (πρώτες ύλες, άμεση εργασία και γενικά βιομηχανικά έξοδα) και τον τρόπο που αυτά αντιμετωπίζονται κοστολογικά.
- Υπολογίζουν το βιομηχανικό κόστος περιόδου, το κόστος παραχθέντων και το κόστος πωλημένων και να αποτιμούν τα αποθέματα (πρώτων υλών, ημιτελών προϊόντων και ετοιμών προϊόντων).
- Κατανοούν τη μέθοδο της Κατά Παραγγελίας Κοστολόγησης και των χαρακτηριστικών της.
- Κατανοούν τη μέθοδο της Κοστολόγησης Συνεχούς Παραγωγής και των χαρακτηριστικών της.
- Κατανοούν τη μέθοδο της κοστολόγησης κατά Δραστηριότητες και των χαρακτηριστικών της.
- Συντάσσουν Προϋπολογισμούς και να τους χρησιμοποιούν στη διαδικασία ανάλυσης της απόδοσης.
- Χρησιμοποιούν τη Πρότυπη Κοστολόγηση και με τη βοήθεια της ανάλυσης αποκλίσεων να αξιολογούν τις αποδόσεις των μανάτζερ.
- Χρησιμοποιούν τη διαδικασία προσδιορισμού κόστους-οφέλους και την οριακή ανάλυση για τη λήψη βραχυπρόθεσμων αποφάσεων.
- Αναγνωρίζουν χρηματοοικονομικούς και μη τρόπους μέτρησης της απόδοσης

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση χρηματοοικονομικών δεδομένων και πληροφοριών
- Άσκηση κριτικής σε σχετικά με το περιεχόμενο του μαθήματος επιστημονικά θέματα, λήψη σχετικών αποφάσεων
- Ανάπτυξη αναλυτικής και συνθετικής σκέψης, αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον, κατανόηση διάφορων εφαρμογής λογιστικών κανόνων σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον – συνεργασία με επιστήμονες συναφών επιστημονικών πεδίων
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. **Διοικητική Λογιστική και Έννοιες Κόστους** - Ορισμός διοικητικής λογιστικής. - Διάκριση μεταξύ διοικητικής λογιστικής και χρηματοοικονομικής λογιστικής. - Αναγνώριση του κόστους και προσδιορισμός του ανά μονάδα κόστους παραγωγής ή υπηρεσίας. - Περιγραφή της ροής κόστους στους λογαριασμούς αποθεμάτων μιας

βιομηχανίας. - Σύγκριση της αναφοράς του κόστους στις οικονομικές καταστάσεις εταιρειών παροχής υπηρεσιών, εμπορικών εταιρειών και βιομηχανιών, και του τρόπου λογισμού των αποθεμάτων. - Υπολογισμός του ανά μονάδα κόστους παραγωγής. - Πρακτικά Παραδείγματα.

2. **Ανάλυση Κόστους – Όγκου – Κέρδους** - Κατηγοριοποίηση του κόστους ανάλογα με τη συμπεριφορά του – Μεταβλητά, Σταθερά, Μικτά κόστη - Τύποι παραγωγικής δυναμικότητας - Διαχωρισμός του μικτού κόστους σε μεταβλητά και σταθερά κόστη - Κατάσταση αποτελεσμάτων περιθωρίου συμβολής - Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης με περιθώριο συμβολής ή συνεισφοράς - Ανάλυση Κόστους – Όγκου – Κέρδους (CVP) - Πρακτικές Ασκήσεις
Ανάλυση Νεκρού Σημείου - Προσδιορισμός του νεκρού σημείου - Το νεκρό σημείο για πολλά προϊόντα - Χρήση της ανάλυσης Κόστους-Όγκου-Κέρδους για το προσδιορισμό των μελλοντικών πωλήσεων, εξόδων και κερδών - Πρακτικές Ασκήσεις
3. **Συστήματα Κοστολόγησης: Κοστολόγηση Κατά Παραγγελία** - Διάκριση μεταξύ συστήματος κοστολόγησης κατά παραγγελία και συστήματος κοστολόγησης συνεχούς παραγωγής. Επιμερισμός του κόστους κατά τον υπολογισμό του κόστους ανά μονάδα προϊόντος ή υπηρεσίας. - Καταλογισμός – Υπερκαταλογισμός Γενικών Βιομηχανικών Εξόδων. Τακτοποίηση διαφοράς. - Επιμέτρηση του κόστους ανά μονάδα και η σημασία της στην επίτευξη επιχειρηματικών αποτελεσμάτων. - Πρακτικές Ασκήσεις - Μελέτη Περίπτωσης
4. **Συστήματα Κοστολόγησης: Κοστολόγηση Κατά Φάση** - Μέτρηση και Αναγνώριση Κόστους - Υπολογισμός ισοδύναμων μονάδων παραγωγής. - Κατάρτιση έκθεσης κατά φάση κοστολόγησης με τη χρήση της μεθόδου FIFO. - Κατάρτιση έκθεσης κατά φάση κοστολόγησης με τη χρήση της μεθόδου του μέσου σταθμικού όρου. - Πρακτικές Ασκήσεις - Μελέτη Περίπτωσης
5. **Συστήματα Κοστολόγησης: Κοστολόγηση Κατά Δραστηριότητες**- Βελτίωση ενός συστήματος κοστολόγησης- Εφαρμογή και αξιολόγηση κοστολόγησης κατά δραστηριότητες- Διοίκηση κατά Δραστηριότητα
6. **Κατάρτιση Προϋπολογισμού** - Βασικές Έννοιες της Διαδικασίας Κατάρτισης Προϋπολογισμού - Ετήσιος Συγκεντρωτικός Προϋπολογισμός - Λειτουργικοί Προϋπολογισμοί (εκμετάλλευσης) - Προϋπολογισμός Πωλήσεων – Παραγωγής – Αγορών Άμεσων Υλικών – Άμεσης Εργασίας – Γενικών Εξόδων - Πωλήσεων και Διοικητικών Εξόδων – Κόστους Παραχθέντων Προϊόντων - Πρακτικά Παραδείγματα
7. **Ελαστικοί Προϋπολογισμοί και Ανάλυση της Απόδοσης** - Έννοιες Ανάλυσης της Απόδοσης – Κέντρα Ευθύνης - Οργανωτική Δομή και Αναφορές Απόδοσης - Αξιολόγηση των Αποδόσεων των Κέντρου Κόστους και Κέντρων Κέρδους - Αξιολόγηση της Απόδοσης του Κέντρου Επενδύσεων (Απόδοση της Επένδυσης – Υπολειμματικό Εισόδημα – Οικονομική Προστιθέμενη Αξία) -Αξιολόγηση της Απόδοσης και Διαδικασία Διαχείρισης - Κίνητρα Απόδοσης και Στόχοι - Πρακτικές Ασκήσεις
8. **Πρότυπη Κοστολόγηση** - Προσδιορισμός πρότυπου κόστους - Υπολογισμός μοναδιαίου πρότυπου κόστους - Ο ρόλος των Ελαστικών Προϋπολογισμών στην Ανάλυση Αποκλίσεων - Υπολογισμός και ανάλυση αποκλίσεων άμεσων υλικών, άμεσης εργασίας

και Γενικών Βιομηχανικών Εξόδων - Χρήση αποκλίσεων κόστους για την αξιολόγηση της απόδοσης των μανάτζερ - Πρακτικές Ασκήσεις

9. **Ανάλυση Βραχυπρόθεσμων Αποφάσεων** - Η έννοια του κόστους-οφέλους κατά τη λήψη βραχυπρόθεσμων αποφάσεων. - **Οριακή ανάλυση** για Αποφάσεις Εξωτερικών Αναθέσεων. - Οριακή ανάλυση για Αποφάσεις Ειδικών Παραγγελιών. - Οριακή ανάλυση για Αποφάσεις Κερδοφορίας Τμήματος. - Οριακή ανάλυση για Αποφάσεις Μείγματος Πωλήσεων. - Οριακή ανάλυση για Αποφάσεις Πώλησης ή Πρόσθετης Επεξεργασίας. - Πρακτικές Ασκήσεις
10. **Τιμολόγηση και Διαχείριση Κόστους**- Κύριοι παράγοντες που επηρεάζουν τις αποφάσεις τιμολόγησης- κοστολόγηση και τιμολόγηση για μακροχρόνια χρήση- Διάφοροι μέθοδοι τιμολόγησης
11. **Κατανομή κόστους, Κόστους τμημάτων υποστήριξης, κοινού κόστους** - Κατανομή κόστους τμήματος υποστήριξης μέσω της χρήσης των μεθόδων ενιαίου και διπλού συντελεστή- Κατανομή κοινού κόστους- Ερωτήσεις Κρίσεως
12. **Μέτρηση Απόδοσης, Ανταμοιβή** – Μέτρα χρηματοοικονομικής και μη χρηματοοικονομικής απόδοσης- Στοχευμένα επίπεδα απόδοσης και ανατροφοδότηση- στρατηγική και μοχλοί ελέγχου.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Υποχρεωτική γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου. Περιλαμβάνει απαντήσεις σε ασκήσεις, προβλήματα και μελέτες περίπτωσης με χρήση αριθμητικών δεδομένων, και κριτικό σχολιασμό των αποτελεσμάτων, απαντήσεις σε ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, απαντήσεις σε ερωτήσεις θεωρητικού περιεχομένου.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Διαφάνειες και ασκήσεις μαθήματος
- Datar, S., Rajan M., Horngren's Λογιστική Κόστους, Διοικητική Προσέγγιση, Broken Hill Ed., 2019
- Needles, Powers & Crosson, Τεχνικές και Διαχείριση Κόστους, Βάση για λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων, Broken Hill Ed., 2017